

אמונת חיים

גליון שבועי לתורה וחסידות שע"י מוסדות קראלי בארה"ק

גליון שפא ♦ שנה ט ♦ ט' באב

פרשת דברים ♦ שבת חזון ה'תשפא

דברי אלוקים חיים מרוך רבינו הגה"ק זיע"א

אלה הדברים אשר דיבר משה אל כל ישראל בעבר הירדן וגו' אחד עשר יום מחורב וגו' והיה בארבעים שנה בעשתי עשר חודש באחד לחודש דיבר משה אל בני ישראל, ככל אשר צוה ה' אותו אליהם.

באלו הפסוקים הק' יש לדקדק בהם כמה דיקדוקים, בראשונה באומרו "אלה" הדברים וגו', ולא אמר ו'אלה וכו', וידוע מה שאמרו חז"ל (בב"ר) שכל מקום שנאמר אלה פוסל את הראשונים "ו'אלה" (עם ו') מוסיף על הראשונים, ואם כן יש לשאול כאן איזה הוא הדבר שפסל כאן באומרו "אלה" הדברים.

ובאור החיים הק' כתב בדרך רמז ש"אלה" מיעט את הקודם, על דרך מה שאמרו בגמרא (יומא יט) אמר רבא "דיברת במ" ולא בדברים בטלים, ומכאן שאסור לדבר זולת בדברי תורה ויראה והודיע הכתוב כי משה רבינו ע"ה, רק אלה הדברים אשר דיבר כל ימיו מעצמו, לבד הדברים אשר ציוה מהשם לדברם, הא למדת שקיים, "דיברת במ" דבריו אלה שאמר בחומש דברים, כל רואה יעיד כי כולם דברי תורה וחכמה ומוסר הם נאמרים.

(פירוש שהדברים האלה האמורים בחומש דברים, שהם כולם דברי תורה ויראה, הם כל הדברים שהיה משה מדבר כל ימיו מעצמו, כי גם כשהיה אומר דברים זולת מה שאמר בציווי מפי השכינה, לא היה מדבר כל ימיו מעצמו, כי גם כשהיה אומר דברים זולת מה שאמר בציווי מפי השכינה לא היה מדבר אלא דברי תורה, חה שאמר הכתוב "אלה" לפי שדברים האלה שאמר כאן במשנה תורה, אמר מפי עצמו, ואינם כשאר הספרים, אלא שלפי הרמז הפסוק בא להודיענו מעלה משה רבנו, שגם כל ימיו כשדיבר דברי עצמו, לא היה זה אלא בדברי תורה)

וכן בספר מאור החיים כתב בשם רבינו האור החיים הק' שאמר על הפסוק זה, "אלה הדברים" זה שאמר הכתוב "דיברת במ" כשאתה רוצה לדבר, תדבר מהתורה משום שנאמר בה "דיברת במ" כלומר בתורה, וכך היה משה עושה שכל הדיבורים שלו אינם אלא משל תורה, חה שאמר אלה הדברים אשר דיבר משה ולא אחרים ע"כ.

והנה בספה"ק תפארת שלמה (להרה"ק ר' שלמה מראדומסק זי"ע) הביא דברי האור החיים הנ"ל וכתב עליו שיש להפליא הלא משה רבינו ע"ה בן שמונים שנה היה קודם שקיבל התורה ומלך בארץ כוש ימים רבים, ואין כל ימיו לא דיבר רק דברי תורה, אך הנה זה הוא ענין שסוד הוא הדבר ליראי השם ולחושבי שמו, שאע"פ שעוסקים ומדברים בדברי עולם הזה, מ"מ מחשבתם קשורה ודבוקה בהשם יתברך ב"ה כל הימים וכל דבריהם בקדושה, וכמו שידענו מזה בדברי איש האלוקי הבעש"ט זי"ע שדיבר עם תלמידיו סיפורי מעשיות מעניני עוה"ז והמה דברים גבוהים ברום עולם, חה הוא המבואר בגמרא שאמרו עליו על רב שלא שח שיחה בטילה כל ימיו ואין אפשר זה אך לפי הנ"ל ניחא עכ"ל.

נמצא שיש חילוק בין דברי תורה שמדברים בגלוי גם במעשה של הדיבור ובין במחשבה שהוא בעצמם דברי תורה ובין שמדברים בדברי עולם הזה אבל מחשבתם קשורה ודבוקה בהשם כל הימים וכל דבריהם בקדושה וכמו שהבעש"ט סיפר מעשיות מעוה"ז והמה דברים קדושים גבוהים ברום עולם, חה עשה משה כשמלך בכוש וכן רב שלא שחו שיחה בטילה מעולם.

דברות קודש מרוך רבינו עט"ר שליט"א

אלה הדברים אשר דיבר משה אל כל ישראל

המילה "אלה" באה למעט, וכתב האור החיים הק' מספר פירושים להסביר מה מיעטה כאן התורה. א. בניגוד לארבעת ספרי התורה הראשונים שמשעה לא אמר אפילו אות אחת מעצמו, כאן משה אמר את הדברים מדעתו ללא שצווה על כך. ב. רק כאן אמר משה דברי תוכחה לעם ישראל, בניגוד לשאר התורה שבה משה נמנע מלומר בני ישראל דברי תוכחה. וכדברים אלה כתב החזקוני ג. (בהמשך דבריו) רק לדברים האלה יש משמעות משום שמשעה אמרם אל כל ישראל, אך שאר דברים שאינם דברי תורה, אין להם משמעות.

כמו"כ הוסיף אה"ח עוד שני פירושים לפירוש המילה "אלה": מדובר על גימטריה של שלושים ושש, כנגד שלושים וששה ימים שבהם משה רבינו הוכיח את בני ישראל, מא' שבט ועד לז' אדר. פירוש נוסף שכתב הוא שהתורה באה להדגיש שמשעה לא אמר דברים בטלים לאורך חייו ורק מה שנאמר בספר דברים הם הדברים שנאמרו מעצמו.

ורואים אנו שכל שלשת הספרים הקודמים לספר דברים פותחים באות ו' שהיא ו' החיבור, חאת לעומת ספר דברים שאינה פותחת בו' החיבור. הסיבה היא מכיוון שספר דברים הוא ספר נפרד בכך שיש בו הרבה תוכחות ומצוות שמשעה רבינו אמר אותם לבני ישראל כבר בעבר.

בהסבר הדגשת התורה "אל כל ישראל" כתב הרמב"ן: הסיבה שמשעה דיבר במעמד כל ישראל היא כדי לדמות את אמירת המצוות כאן למתן תורה שם ניתנה התורה במעמד כל בני ישראל.

כן מפרש החזקוני: שקולו של משה היה נשמע בכל מחנה ישראל.

והאור החיים הק' מפרש שכונת התורה להדגיש שדבריו של משה נאמרו גם לאלה מעם ישראל שעוד לא נולדו וכי דברי התורה מחייבים את עם ישראל עד לסוף כל הדורות. בהמשך דבריו כתב טעם נוסף והוא שדברי התוכחה ודברי החזרה היו מופנים לכל ישראל למרות שלא כולם היו צריכים את דברי התוכחה ודברי החזרה. הסיבה היא שמשעה רבינו לא ידע בדיוק מי שכח את התורה ושהחזרה הייתה חיונית לו וכן אם היה משה רבינו מוכיח רק חלק מעם ישראל, היו טענות כלפיו מדוע הוא מוכיח רק חלק מהעם. פירוש שלישי שכתב שהכוונה היא שדברי התוכחה מופנים גם לאלה מעם ישראל שכבר מתו.

כמו כן כתב אה"ח שמשעה דיבר בדברי תוכחתו לאלה שעוד לא הגיעו לגיל עשרים בזמן החטא, כנציג של בית דין של מטה. אמנם רק אלה שהיו מגיל עשרים ומעלה נענשו על ידי בית דין של מעלה, אך בבית דין של מטה מענישים כבר מגיל שלש עשרה, ומשה דיבר כנגד אלה מבני ישראל שהיו בני שלש עשרה ומעלה בשעת החטא.

ומפרש הכלי יקר: בכל מקום שכתוב בני ישראל, הכוונה היא לכל העם, אך במקום שכתוב "ישראל", הכוונה היא לחשובים שבעם ישראל. את תחילת דברי התוכחה אמר משה לחשובים שבבני ישראל, ואף על פי כן אמר זאת בדרך רמז, אם משום כבודם או משום שרצה לומר את הדברים רק ברמז כדי שרק מי שהדברים שייכים אליו יבין את דברי התוכחה. אמנם בהמשך הוכיח משה רבינו את בני ישראל, את כל ישראל, ובתוכחות מפורשות. בסוף דבריו כתב סיבה נוספת לכך שמשעה אמר את התוכחה הראשונה בדרך רמז היא משום שאת דברי התוכחה הראשונים אמר משה מטעם עצמו, אך התוכחה שבהמשך אמר משה לבני ישראל על פי ציווי של ה'.

אנו קעת בתשעת הימים, בו אנו ממעטין בשמחה ומיצרים על החורבן, חה הזמן דייקא להרבות באהבת ישראל, ולשמור ביתר שאת על כבודן של ישראל ואף אם צריכים להוכיח ניתן לעשות זאת ברמז ובדרך כבוד. יה"ר שמנכה במהרה לגאולה השלימה מתוך רחמים וחסידים מגולים.

אמונת עייתך

שבת חזון

בשם הרה"ק ר' אורי מסטרעליסק ז"ע: שהתפילה שבשבת חזון צריך לזיזרה בזה בכוונה, כי הוא מעלה את כל התפילות של השנה.

תשעה באב

עוד לא בא?

סח הרה"ק ר' דוד משה מטשורטקוב ז"ע: זקני הרה"ק ר' אברהם "המלאך" היה נוהג בכל יום תשעה באב לישב כשראשו כפוף בין ברכיו, ונחל של דמעות היה סביבו, וכמה פעמים ביום היה מרים את ראשו מבין ברכיו ושואל: עדיין איננו? עוד לא בא המשיח? ...

תיקונו כקלקולו

הרה"ק ר' רפאל מברשיד ז"ע, תלמידו של הרה"ק רבי פנחס מקאריץ, זצ"ל היה רגיל לעסוק בהבאת שלום בין אדם לחבירו ובין איש לאיש. פעם הלך ביום תשעה באב לבית אחת, בשביל לעשות שלום בין אנשים שהתקוטטו שם. שאלוהו: כלום אי אפשר לדחות את הדבר לאחר תשעה באב? השיב ר' רפאל: בית המקדש חרב בעון שנאת חנם, ולפיכך ביום החורבן עלינו לעסוק בעשיית שלום.

"קיונות" חדשות

נוהג היה הרה"ק ר' אברהם מטשכנוב ז"ע לקנות בכל שנה "קיונות" חדשות לתשעה באב. כשגמר את ה"קיונות" עם הציבור בבית הכנסת, היה שם את הקיונות ב"גניזה" שבבית הכנסת, והיה אומר: בטוח אני שבמשך השנה יבוא המשיח, ולשנה הבאה לא יהיה לנו צורך ב"קיונות".

כפרות ליום כיפורים?

פעם הלך הרה"ק ר' לוי יצחק מברדיטשוב ז"ע ביום תשעה באב לאסוף כסף בשביל צדקה. נכנס לבית אחד, ולתימהונו מצא אנשים קלי דעת כשהם יושבים בסעודה ואוכלים בשר עוף. אמר להם הצדיק: אם אתם עכשיו אוכלים את העופות, איפה תקחו "כפרות בערב יום הכיפורים? ...

צום תשעה באב

הרה"ק השר שלום מבעלזא ז"ע היה פעם בתשעה באב אצל החוזה מלובלין. וקראו אליו החוזה וציווהו לאכול ולשתות תיכף ומיד בעודנו בביתו. התפלא ר' שלום, כי לא הרגיש בעצמו שום מחלה שיצטרך לבלי להתענות, אבל פקודת הרבי שמר, ועשה כדבריו. בבואו אחרי כן לביתו חלה במחלה קשה, ובהגיע יום הקדוש, יום הכיפורים, שאל את הרופאים מלבוב אם יוכל להתענות, והשיבו לו, שאם לא התענה במשך שני החדשים האחרונים אף יום אחד, אזי יוכל להתענות, אז הבין את דברי החוזה מלובלין.

ואפילו עצבון של עבירות אסור להתעצב בשבת, כאשר יש לנו קבלה מפי צדיקים כי שמחה של שבת יותר מועיל מבכיה ודמעות של חול.

שולחן הטהור

שמעו דבר השם האזינו לשיחות ודרשות

מפ"ק מרן רבינו הגה"ק ז"ע ויבלט"א מרן רבינו הגה"צ שליט"א וכן למגוון הקלטות מענינות ומרתקות

קול קראלי - 074-7962278

להתענג באהבתך ויראתיך

חילוק בדבקות ד' בעסקי עוה"ז לדבקות עם עסק התורה

לפי ענ"ד נראה לומר שמכל מקום יש חילוק גדול בין אם עוסקים בתורה עצמה בדיבור ובמחשבה קדושה וטהורה לבין שהם עוסקים ומדברים מעניני עוה"ז אף שמחשבתם קשורה דבוקה בהשם יתברך והמה דברים גבוהים ברוב עולם, ולכן אפשר לומר שזאת מה שאמר הכתוב "אלה הדברים" ולא אמר ו'אלה' (עם ו) כי אלה הדברים שדיבר משה עם כל ישראל היו בקדושה ובמחשבה קדושה, מכל מקום אין בזה לומר שזה ממש כדברי תורה הכתובה מפי ה' שניתנה מסיני תורה שבכתב ותורה שבעל פה, ולכן אמר "אלה", כלומר שזה פוסל הראשונות שדיבר משה בכוש.

ומובן לכל בעל דעת שהדברים הק' שכתב התפארת שלמה, אינם שייכים לכל אחר ואחר רק ליחידי סגולה כמשה רבינו וכן על רב שכתוב עליו שכתוב עליו שלא שח שיחה בטילה מעולם וכדומה להם, אבל לאנשים פשוטים כערכינו ובפרט בדור שלנו שהוא דור יתום דוד של עיקבתא דמשיחא שאין לנו עסק בנסתרות וצריכין אנו להשתדל שיהיה דיבורינו כולם אך ורק בתורה בנגלה ובנסתר ורק לדבר דיבורים של קדושה ולא דברים בטלים, שרק להבעש"ט ותלמידיו הק' ניתנה רשות לזה להעלותם לרום עולם. וכדומה לזה כתב בספר התניא הק' (עין שם).

הכל תלוי בנו ואין ישראל נגאלים אלא בתשובה

והנה אנו נמצאים בימי תשעת הימים, שממעתים בשמחה מפני החורבן הנורא שהיה בחורבן בית המקדש הראשונה והשניה ועוד הרבה צרות שנעשה והכל באו מאותם הימים שהיו אז, ועלינו לשוב בתשובה ונזכור מה שאמרו חז"ל שכל דור שלא נבנה בית המקדש בימיו כאילו נחרב בימיו ובירושלמי (יומא) מבואר ביתר תוקף שכתב שמעלה עליו הכתוב כאילו הוא החריבו ח"ו, ולכן עלינו לידע שהכל תלוי בנו ואין ישראל נגאלים אלא בתשובה שכן פסק הרמב"ם (בהלכות תשובה פרק ז) וכל אחד מאיתנו יעשה קצת לצורך הענין להביא לימות המשיח וכמ"ש ברמז במה שכתוב כל ימי חיך להביא לימות המשיח "שבכל ימיו של אדם יעשה זאת לצורך הדבר הזה וכמ"ש האור החיים הק' בפרשת ראה (טז, ז) ויעזרו ה' שנזכה להגאל בקרוב ממש ושיבנה בית המקדש במהרה בימינו ע"י משיח ה' שהוא יבנה את בית המקדש וכמ"ש הרמב"ם, ומתוך רחמים וחסדים מגולים מזכה לראות בית ה' בתפארתו אמן ואמן.

תגובות חיים

הגאון רבי משה חליוה שליט"א
מח"ס ענפי משה וש"א
אופקים

בקרא (דברים ה' י"ח) קול גדול ולא יסף

כבוד ידידנו הרה"ג החו"ב מוה"ר גמליאל הכהן רבינוביץ שליט"א בעמח"ס גם אני אודך וש"א, שלו' וברכה וכו"ס,

מזה זמן שקבלתי ממע"כ נ"י כמה גלינות "אמונת חיים", היו"ל ע"י מוסדות קראלי מתורתו של האדמו"ר הגה"צ מוה"ר יצחק צבי משה מוזס זלה"ה ולהבחי"ח בנו ומ"מ הרה"צ שליט"א, ותשואות חן חן.

בדבר מ"ש האדמו"ר הרה"צ ריצ"מ זלה"ה בגליון שנג' בתו"ד דידיע דאצל הצדיקים הקדושים היה קריאת עשרת הדברות בהתלהבות גדולה שלהבת אש קודש, והיו שהרגישו את מעמד הר סיני ושמיעת הקולות וברקים שהיה על הר סיני וכמ"ש קול גדול ולא יסף ודרשו חז"ל לא יסף לעולמים ע"כ וכו', ע"ש.

הנה עי' בספה"ק היכל הברכה להגה"ק רבי יצחק אייזיק יהודא יחיאל סאפרין זצוק"ל מקאמאראנא (שמות פ' בשלח ט"ו כ"ו, דף צ"ד ע"א מדה"ס במהדו' הראשונה) דל' בתו"ד וזל"ק ומי שזוכה גם בזמן הזה לזכר עצמו שיהיה כולו טוב בלתי אחיזת הרע כלל כמו שזכו אליה רבים וכן שלמים מרן האר"י והרח"ו הר"ר אלעזר אלקרי ואחריהם בעל אור החיים מר' חיים בן עטר ואחריו קדוש' מרן הריב"ש טוב עם תלמידיו וזכו לשמוע מעמד הר סיני קול גדול ולא יסף

מתרגמין ולא פסק קולות וברקים וקל שפר משמיע אנכי ה' אלהיך מפי עוטה אורה קול בואו עץ החיים אישתרש בחיים ומשמיע תורת חיים עד היום והעידו תלמידי אור ועינו רבינו מרן הקדוש ישראל בן אליעזר הרב זצלה"ה שזיכנו אותם כל כך עד ששמעו מעמד הר סיני בקולות וברקים וקול שופר חזק מאד ושמעו אנכי ה' אלהיך כל הדברות מפי הקב"ה עכלה"ק, וע"ש מאי דפירש עפי"ז.

ואפשר דיש לרמוז בעזה"י דהנה "קול גדול ולא יסף" יתיר חד עולה בגימטריא שש"ה, וירמוז לשס"ה ימות החמה דהקול אינו פוסק וכל הצדיקים שזיכנו עצמם זוכים לשמוע להאי קלא.

והנני חותם בברכה וביקר

הק' משה חליוה

כְּפִינֵי חַיִּים

באר את התורה הזאת לאמר. (א' ה') **בשבעים לשון פירשה להם.**

(רש"י) נראה שדברי רש"י אלו הם הסבר על מה שכתב בראש הפרשה דלפי שנמנים כאן כל המקומות שהכעיסו ישראל לפני המקום לפיכך סתם את הדברים והזכירם ברמז מפני כבודן של ישראל. וכוונתו שלא ישמעו אומות העולם את העוונות של ישראל, לפיכך זכרו ברמזיה. ולזה כתב כאן רש"י שמכיון שעכשיו התחיל משה לבאר את התורה בשבעים לשון, ועי"ז היו גם האומות יכולים להבין את התורה, על כן נאלץ לסתום את דברי התוכחה בפניהם כדי שהם לא יבינו אותם.

באר מים חיים

ה' אלוקינו דבר אלינו בחורב לאמר רב לכם שבת בהר הזה (א' - ו'). בחורב ציונה עליכם ה', שלא תראו כל מניעה והפרעה כהר שאי אפשר לעבור מעליו, כי אם תתגברו על כל המניעות בעבודת-הבורא, כאילו היה זה חוט-השערה.

מאור ושמש

ה' אלקי אבותיכם יוסף עליכם ככם אלף פעמים ויברך אתכם וגו'. (יא, א) פירש"י ז' משלי וכו'.

מצאתי כתוב בקונטרסי האר"י הק' ז"ע, משה בגימטריא אל שדי, (ו-א-ל שדי במילואו, כך, אל"ף למ"ד ש"ן דל"ת יו"ד, עולה אלף, זהו משלי, הרי שברכס בכל לבבו ובכל נפשו, בכל מה שנכלל בשמו, כן ראוי להאדם לאהוב את ישראל בגופו ונפשו ומאוד.

של"ה הק'

איכה אשא לבדי טרחכם ומשאכם וריבכם הבו לכם אנשים חכמים ונבונים וידעים לשבטיכם ואשימם בראשיכם (א, יב) דהנה שכנית עחינו דיברה מתוך גרונו של משה, והיא שאלה "איכה אשה לבד"י"י" עלי ועל צווארי את כובד טרחכם ומשאכם וריבכם זולת באם הבו לכם אנשים חכמים ונבונים וידעים לשבטיכם המושפעים עם חכמה בינה דעת להמשיך לסטרא דימינא ושאלה של המדות והצדיקים יהיו גדיפין דילה להטות שכמם לסבול ולהקל את יוגונה "ואשימם בראשיכם".

והגם שצדיקים כאלו יהיו בשפל המצב בעת הגלות, דדי לו לעבד להיות כרבו, שעל כך רמ"ז הקב"ה ללבנה בשעה שאמר לה זיל"י צדיקיים ליקרי על שמך יעקב"ב הקטן וכו' דהיינו כי עכשיו בזמן הגלות זיל"י שהוא מלשון זול"ל (ביליג), כענין זיל"י ליה מילתא באשר צדיקים אלו העתידים ליקרי על שמך יהיו נמי זול"י"ם מאוד בערכם בעיני המון העם, וד"ל אבל לעתיד לבוא במילוי פגימות הלבנה ישימו אותם בראשיכם מתוך פאר ויקר.

חוקי חיים

ואצוה את שפטיכם בעת ההיא. שמע בין אחיכם (א' - ט"ז). "בעת ההיא", בעת הנוכחית, יש לשמוע את טענות בעלי-הדין, כדי להוציא משפט צדק. ברם, לעתיד לבוא, בימות המשיח, אפשר יהיה להוציא משפט צדק רק על-פי חוש הריח בלבד, ככתוב, "והירחו ביראת ה'" - ואמרו חכמינו: "דמורח ודאי".

קדושת לוי

לא תכירו פנים במשפט. (א' י"ז) יש לפרש דהנה איתא באבות (א' - ה') דכשיבוא בעלי דינין לפניך יהיו בעיניך כרשעים וכשיצאו ממך יהיו בעיניך כצדיקים שקבלו עליהן את הדין. ואמרו חז"ל (מגילה כ"ח.) דאסור להסתכל בצלם דמות רשע. זה שאמר לא תכירו פנים במשפט, שלא יסתכלו בפני בעלי הדין כיון שהם אז כרשעים, אבל רק במשפט, דווקא בעת המשפט, משא"כ לאחר שקבלו עליהם את הדין המה כצדיקים.

אגרא דכלה

רפאים יחשבו אף הם כענקים והמואבים יקראו להם אימים (ב, יא) מובא בספר היכל הברכה מקאמאראנא "שמעתי מאת הרה"ק ר' זאב וואלף בן המגיד הקדוש ר' יחיאל מיכל מזלאטשוב זי"ע - שאמר זאת בעת היותו במרחץ סמוך לעירנו. והיינו אצלו עם אבי זצ"ל על שבת קודש פרשת דברים", וכך דיבר בקדשו: "רפאים" - אלו הצדיקים רופאי נפשות, "יחשבו אף הם" אף וכעס שלהם יחשב כ"ענקים" מלשון הכתוב "הענק תעניק לו" (להלן טו, יד). כלומר, שהצדיקים, על ידי כעס שלהם לשם שמים, ממתיקים דינים וממשיכים שפע ברכה, "ההמואבים" - שאין להם הכרע של דעת "יקראו להם אימים" - כעסנים "שאינו להם מוח להבין שכל דברי הצדיק עושה רשימות גדולות להמתיק כל הדינים.

עובדות חיים

ובדבר הזה אינכם מאמינים בה' אלוקיכם. (א, לב)

פעם בא חסיד אחד להרה"ק ר' יצחק מלאיעונו צוק"ל בן הרה"ק המגיד מטריסק זי"ע בעת ממשלת הקומוניסטן, ובכה על שפיטרו אותו מעבודתו, ואין לו פרנסה, רק אם יעבוד גם בשבת קודש, השיב לו הרה"ק: כתיב ובדבר הזה אינכם מאמינים בה' אלוקיכם. היינו שצריך שיהיה להאדם בטחון בה' שאין מעצור לה' להושיע לו הן בפרנסה זו בפרנסה אחרת, אבל אנשים שחושבים שאם לא יהיה לו עבודה מסויימת, אז לא יהיה לו פרנסה כלל, אין להם אמונה בה', וזהו ובדבר הזה, היינו שתולה הסיבה דווקא בדבר הזה, אינכם מאמינים בה' אלוקיכם.

ותשבו בקדש ימים רבים וגו' ונסב את הר שעיר ימים רבים ויאמר ה' אלי לאמר רב לכם סב את ההר הזה פנו לכם צפונה. (א, מו)

בתשעה באב תרע"ד פרצה מלחמת העולם הראשונה. רבים באו לבעלזא ובכו בכי מר על כי נקרא לצבא. אמר אז כ"ק מרן מהרי"ד מבעלזא זי"ע: מזה שצרה התחילה בתשעה באב הוא חושש מאוד שתימשך כבר עד ביאת גואל צדק. בשבת בסעודה שליטת אמר תורה על הפסוק: ותשבו בקדש ימים רבים וגו' ונסב את הר שעיר ימים רבים ויאמר ה' אלי לאמר רב לכם סוב את ההר הזה פנו לכם צפונה איתא במד"ר: "אמר לו ישראל, רבש"ע אביו מברכו על חרבך תחיה ואתה מסכים עמו ואומר לנו הצפיון עצמכם מפניו ולהיכן נברח וכו'. ד"א מהו צפונה א"ר יצחק, אמר הקב"ה המתינו עד עכשיו מלך המשיח יבוא ויקיים מה רב טובך" ע"כ. אמר בשם זקנו זי"ע שפירש: "קול ה' יחיל מדבר", המדבר מיחל שממה; ותשבו בקדש ימים רבים, אין ישיבה אלא לשון עיכוב, שאנו מתעכבים בגלות זמן רב,

גם כי תרבו תפילה. (הפטרה - ישעיהו, א טו)

בעיר אחת היה מוסר מפורסם, שהיה מלשין תמיד על בני העיר וגורם להם צרות רבות ורעות. אמנם נזדמנה להם לבני העיר כמה פעמים האפשרות לשלם לו כגמולו ולהיפטר ממנו, אבל חששו לעשות לו רעה, מפני שהיה עומד בבית הכנסת ומתפלל ככוונה ובדבוקות, ולא ידעו מה טיבו של אדם משונה זה: מצד אחד מוסר ומלשין, ומצד אחר שופך את נפשו לפני ה'. שלחו בני העיר להרה"ק ר' אורי מסטרעליסק זצ"ל, הנקרא בפי כל "השרף", לשאול ממנו כדת מה לעשות עמו. השיב להם הצדיק: אל תחשו לתפילותיו: "אמירתו לגבוה כמסירתו להדיוט".

אל יתהלל עשיר בעשרו (הפטרה - ירמיהו, ט פסוק כב)

חסיד אחד שמע פעם מרבו, "החוזה" הקדוש מלובלין, שאמר: "ה' מוריש ומעשיר (שמואל א' ב' - ז') פירושו: ברגע אחד. שאלו החסיד: כיצד אפשר הדבר להיות ברגע אחד ה' מוריש ומעשיר?" אם האיש הוא עשיר באלף אלפים דינרי זהב ובעל נכסים רבים, איך אפשר שברגע אחד יאבד כל הונו? אמר לו "החוזה": תיסע לדררך, ואתה תראה את אישך לפניך, נסע אותו חסיד לביתו, ובאמצע הדרך דר כומר אחד שהיה ממכיריו, ויהי בעברו דרך שם, התגבר עליו לפתע פתאום היצר הרע ויסיתהו להמיר את דתו, רחמנא ליצלן, כאש בוערת תקפתו הקליפה, ונכנס לכומר ואמר לו שרוצה להמיר דתו, הכומר, שהכירו מאז ומקדם, לא האמין לו ואמר לו: שקר אתה דובר, ולא באת אלא להתל ב', והאיש השיב שאין בדעתו כלל לשחוק, אלא בדעתו באמת להמיר דת. אמר לו הכומר: בזאת תבחן, אם כוונתך באמת, תכתוב לי שטר מתנה על כל רכושך וכל אשר לך, מחמת היזק התאוה שהקליפה הכניסה בו הסכים לדברי הכומר וכתב לו כל רכושו בשטר מתנה גמורה וקיימת, ומיד כשסמך לכומר את הכתב, נתעורר משגיגו ורוח אחרת היתה עמו, ונתחרט בחרטה גמורה מה ראה על ככה להעלות על מחשבתו רעיון של כפירה, וברח תיכף מבית הכומר ואף השאיר בידו את שטר המתנה, ואמר: כדאי לי לאבד את כל הוני ולא לאבד חס ושלומו את נפשי ונשמת. ומכיון שהרגיש שצרה זו באה עליו בגלל שהרהר על דברי רבו בפירוש הפסוק "ה' מוריש ומעשיר", נמלך לנסוע מיד לרבי מלובלין. בא ללובלין, וסיפר לרבי את כל המאורע. אמר לו הרבי: עתה כבר תבין ודאי כי "ה' מוריש" ברגע אחד, כי ברגע נשארתי בעירום ובחוסר כל. אמר לו האיש: אבל עתה אני רוצה להבין גם את "ה' מעשיר" ברגע אחד. השיב הצדיק: תיסע לביתך, והשי"ת יעזור לך. נסע האיש לדרכו, וטרם הגיע לביתו ירדה אש מן השמים על בית הכומר ונשרף כל אשר לו, וגם שטר המתנה נשרף. חזרה העשירות של האיש למקומה ברגע אחד, ונתקיימו דברי "החוזה"

כל המתאבל על ירושלים זוכה ורואה בשמחתה

בתשעה באב חרב בית מקדשנו. ביום זה פקדו את עמינו צרות רעות וקשות בתקופת החורבן, אולם לא רק בתקופת החורבן. בכל הדורות היו ימים אלו ימי פורענות, ימים המועדים לצרות ולתלאות. אכן, אין עם כמו עמינו אשר תלאות כה רבות עברו על גבו, עברו וחלפו - אולם לא הכניעוהו. מי כעמינו, עם ישראל - עבר בכור היתון, ברציחות ובהריגות, בעינויים והשפלות, אולם נותר דבוק באמונתו ובדרכו? מי כעמינו אשר עודנו דבוק באלוקיו על אף כל הצרות אשר מצאוהו? אומר האלשיך הקדוש: הגויים - ביקשו את נפשם של עם ישראל. הם ביקשו לאבד מהם את אמונתם, את תורתם, את אלוהיהם.

אולם ישראל מצידם - סירבו. ישראל לא היו מוכנים בשום אופן לזנוח אמונת אבותיהם, רק אמרו לגויים כביכול: "את גופינו תוכלו לשבור. את גוונו - תוכלו להכות אולם על נפשינו - לא תשלטו ויהי מה!" ואכן בכל תולדות עם ישראל לדורותיו, בכל התלאות אשר מצאוהו - ניתן למצוא דוגמאות למכביר לאותה מסירות נפש אשר ליוותה את עמינו במשך כאלפיים שנות גלות. עם ישראל, העם המוכה והמושפל על ידי כל שכניו - היטה את גוו, הפקיר את גופו, אולם את אמונתו לא ניאות בשום פנים ואופן להקריב!

מענין לענין באותו ענין: לפני כמאתיים שנה. הצדיק ר' יצחק מראדוויל זצ"ל. שמע אודות הרה"ק ר' אברהם המלאך זצ"ל בנו יחידו של המגיד הגדול ממעזריטש זצ"ל תמה: כיצד ניתן לקרא לילד אשה בשם "מלאך"? החליט לנסוע ולראות. הגיע לעירו, חוסטוב, לתשעה באב. התפללו ערבית, וישבו על ארץ לקריאת מגילת איכה.

כשהחל הקורא לומר: "איכה" פרצה זעקה נוקבת מפי ה"מלאך", והוריד ראשו בין ברכיו. נשאר בתנוחה זו עד סיום הקריאה, נשאר כך באמירת הקינות, לאחריה, ונשאר כך כשכולם הלכו לביתם. השתהה שם רבי יצחק, לעקוב אחריו. ראה, והנה שלולית נקווית תחתיו מהדמעות הנוטפות מעיניו, שלולית ההולכת ומתפשטת בהתמדה.

נשאר ר' יצחק שם חצי לילה, ועייפותו גברה עליו. פנה לתנומה קצרה, וכשקם שב ומצאו באותה תנוחה. רק השלולית התפשטה. היום האיר, האנשים התכנסו לתפילת שחרית לאחר שנת לילה עריבה, וה"מלאך" עודנו רוכן לארץ, ראשו בין ברכיו בוכה, ובוכה.

אמר רבי יצחק: "לזה ראוי ליקרא "מלאך". הן אראלים צעקו חוצה, מלאכי השלום מר יבכיון" לא רק מלאכים בוכים. כולם בוכים, תלוי רק על מה. כשמתחוללת רעידת אדמה ובתים קורסים, והניצולים מקרטעים בין ההריסות, רואים על פניהם, רואים בעיניהם, מהו שנוגע לליבם. יש אין ספור דרגות של הכרה באובדן, של צער ואבל. וכדאי להעפיל בדרגות כי ככל שנתאבל יותר, נזכה יותר כי "כל המתאבל על ירושלים" לפי דרגת אבלו "זוכה ורואה בשמחתה"...

הלכות תשעה באב

לימוד תורה בערב תשעה באב.

נהגו שלא ללמוד בערב תשעה באב מחצות ואילך כ"א בדברים המותרים בתשעה באב ולכן אם חל בשבת אין אומרים פרקי אבות, ובמ"ב מביא שיטת הט"ז שמפקפק מאוד על מניעת הלימוד בשבת וכו' ומסיק המ"ב דיש לסמוך ע"ז. אפשר ללמוד דברים המותרים כגון מדרש איכה, פירוש איכה, איוב, פרק אלו מגלחין במס' מועד קטן, אגדת החורבן במס' גיטין פרק הניזקין.

אכילה אחר סעודת המפסקת.

אם רוצה לאכול או לשתות אחר סעודה המפסקת יתנה לפני ברהמ"ז שאינו רוצה להתחיל בתענית עד השקיעה ויאמר בפירוש בפיו ואין מספיק שיכוון בלב.

לטייל בערב תשעה באב.

הרמ"א כותב נהגו שלא לטייל ערב תשעה באב.

אמירת שלום

אין לומר שלום עליכם בתשעה באב וכן צפרא טבא וכן לילה טבא, ועם הארץ שאינו יודע ונותן שלום, משיבים לו בשפה רפה ובכונן ראש ואם אפשר יודיע לו שהיום אסור בשאילת שלום.

ש"ע סי' תקנ"ד ס"כ ופוסקים

דין איסור אמירת שלום נוהג כל היום, אבל מותר לשאול את חברו איך הוא מרגיש, וכן מותר לברך את חברו בברכות כגון רפואה שלימה וכדומה וכן ברכת מזל טוב י"א דמותר לאחל.

ש"ת שלמת חיים י"ד תכ"ה

נקיין בתשעה באב

נוהגין לא לשטוף הרצפה בתשעה באב, אבל לנקות טינוף שנפל על הרצפה שרי.

ש"ת התעוררות תשובה סי' של"ט

עישון בתשעה באב

המ"ב בס' תקנ"ה (ס"ק ח') מביא שאסור לעשן בכל ד' צומות וכל שכן בתשעה באב. ומביא שם בשם כנה"ג שמי שמעשן ראוי לנדונו יש מהאחרונים שמקילין וע"כ מי שדחוק לו שמורגל בו ביותר יש להקל אחר חצות בהצנע בתוך ביתו.

מוצאי תשעה באב.

בתשעה באב לעת ערב הציתו אש בהיכל ונשרף המקדש ביום עשירי באב, ומפני כך נוהגין לא לאכול בשר ולא לשתות יין עד חצות היום של יום העשירי וכן לא לרחוץ במרחץ ולא לספר ולכבס עד חצות.

פרנס השבוע

ידידינו עוז רודצ"ח העומד לימינינו בכל עת

הר"ר מרדכי אברהם הי"ו

לרגל הולדת הבן בשעטומ"צ

יה"ר שירוה רוב נחת ותענוג דקדושה מכל יוצ"ח

זקוקים לישועה? יש לכם שמחה, אזכרה וכו' תרמו בעין יפה וקחו חלק בהפצת המעיינות של

מרכז "אמונת חיים" קראלי

כתובת לתרומות תגובות ולקבלת הגליון
רח' דב גור 20/23 אשדוד טל. 08-8659931
באימייל: 3118494@gmail.com

לע"נ
מרת חנה רוט ע"ה
א"ח הרה"ח אליעזר הי"ו
בת ר' יחיא הי"ו ועיישא ע"ה
נלב"ע י"ח תמוז תשפ"א

לזכר עולם יהיה צדיק
רביה"ק יצחק צבי משה זי"ע
בן רבינו אביגדור זי"ע
מקראלי
נלב"ע ביום ד' טבת תשעט

לזכר עולם יהיה צדיק
הרה"ק בן ציון זי"ע הי"ד
בן הרה"ק רבי שלמה זי"ע
בעל קדושת ציון מבאבוב
נלב"ע ד' אב

